

det Navnørende. Det er det Standpunkt, hvorpaa det ærede Mindretal i denne Sag som overhovedet i denne Sag i Almindelighed staar, og derfor tror jeg ikke, man bør tage saa haardt paa det, som det ærede Medlem for Bornholm (Køfod) nys gjorde. Dette Standpunkt er i det Hele i mange Henseender anerkjendelsesværdigt, men jeg kan for mit Vedkommende rigtignok ikke dele det i denne Sag, og jeg haaber, at heller ikke Flertallet i dette Thing vil dele det. — Hvad der er Hovedpunktet i de foreliggende Forslag, er allerede fremhævet fra flere Sider, og efter den varme anbefaling, Flertallets Forslag under Nr. 1 har faaet, senest af det ærede Medlem for Bornholm, skal jeg ikke dvæle videre derved. Der er imidlertid et andet Forslag, som jeg anser for lige saa vigtigt og betydningsfuldt som det første; det er det Forslag, der er opført under Nr. 4, og som gaar ud paa, at Skolen skal være 4aarig, istedetfor, som foreslaaet af den ærede Minister og af det ærede Mindretal, 6aarig. Jeg er endog tilbøjelig til at tillægge dette Forslag den største Betydning af alle dem, der ere frenkommne fra Flertallets Side, og jeg tillægger det Betydning, baade for den lærde Skoles Skyld og for den Skoles Skyld, som skal gaa forud for den lærde Skole, hvilken jeg kortelig tør kalde den forberedende Skole. Jeg tror, at den forberedende Skole og overhovedet den frie Skole — hvad man i Almindelighed kalder Realskolen — i Almindelighed ikke kan naa nogen kraftig Udvikling her i Landet, dersom den ikke kommer til at optage saa godt som alle Landets Drengene af nogenledes bedre Raar, af nogenledes bedre Klasser, og overhovedet hele den Ungdom, der er bestemt til at faa en noget større Dannelse og til at spille en noget større Rolle i Livet. For den lærde Skoles Vedkommende er det af Bigtighed, at den ikke befatter sig med og ikke spilder sine Kræfter paa at meddele den Undervisning, som ligesaa godt kan meddeles paa anden Maade; det er rigtigt for den, at dens Tid indskrænkes til saa kort en Periode som muligt, for at ogsaa mindre Bemidlede kunne søge til den og faa Del i den højere Dannelse, som den byder. Naar nu

det ærede Flertal — efter min Formening saa særdeles rigtigt — har fastholdt, at Undervisningen i den lærde Skole skal være 4aarig og ikke 6aarig, tror jeg imidlertid paa den anden Side, at det ikke ganske nøjagtigt har taget Konsekventerne deraf. Der er i det foreliggende Lovforslag, som bemærket, en stor Mængde Enkeltheder, hvorpaa hverken Flertallets eller Mindretallets ærede Ordførere ere gaaede nærmere ind, og det er vistnok aldeles rigtigt, da denne Behandling, uagtet den er en 2den Behandling, dog i flere Henseender maa betragtes som en 1ste Behandling om de to store Forslag, der her ere stillede imod hinanden. Jeg skal derfor heller ikke fordybe mig i disse Enkeltheder, men nogle Antydninger i saa Henseende maa det dog være mig tilladt at gjøre. Konsekventen af, at man begynder Skolen ved 14 Aarsalderen, maa være den, at man ikke alene sørger for, at den lærde Skole kan faa sin Gjerning udført, men ogsaa for, at den Skole, som skal gaa forud for den, kan komme til at indtage en saadan Plads, at den kan gjøre sin Gjerning. Dens Gjerning er en nødvendig Forudsætning for den lærde Skoles Gjerning, saaledes som Forslaget her er opstillet fra Flertallets Side, men dette Hensyn sker ikke fyldest, naar man ikke tillader den forberedende Skole at afslutte sin Gjerning i visse Sag, men absolut vil fortsætte alle de Sag, som ere meddelte i den forberedende Skole, over i den lærde Skole. Man formindsker derved det Ansvar, som den forberedende Skole har, men derved formindsker man ogsaa dens Betydning. Vi se, at omtrent alle de Sag, som ere Gjenstand for Undervisning i de forberedende Skoler, efter Flertallets Forslag skulle fortsættes i de 2 første Klasser, altsaa fra det 14de til det 16de Aar, men dette er af den nævnte Grund uheldigt for den forberedende Skoles Vedkommende, thi derved nødsages denne til ikke at foretage den Afslutning, som den trænger til for sin egen Skyld, og det er heller ikke ganske heldigt for de lærde Skolers forskjellige Afdelinger. Bæst forholdes det sig imidlertid med den klassifiserede Skole, og den Maade, hvorpaa Flertallet har villet ordne